

Тетяна КУШНІР,
учителька
англійської мови
Кам'янець-Подільського
ліцею №3

*мовно-літературна
освітня галузь
(іншомовна освіта)*

Формування ключових компетентностей НУШ на уроках англійської мови

Нова українська школа (НУШ) – це принципово інший підхід до освіти дітей, що перетворює навчання на цікавий процес, фокусуючись на розвитку компетентностей та умінь застосовувати знання, здатності швидко адаптуватися й приймати рішення. Учні пілотних класів мають кращі результати за такими показниками як співпраця, ухвалення рішень, розв'язання проблем, обґрунтування позиції та розподіл обов'язків. Навчальний предмет англійська мова у 9-му класі пілотного проекту НУШ викладається за модельною програмою Редько В.Г., Шаленко О.П., Сотникова С.І., Коваленко О.Я., Коропецька І.Б. (Підручник Full Blast).

На початку навчального року я поставила перед собою та учнями такі цілі:

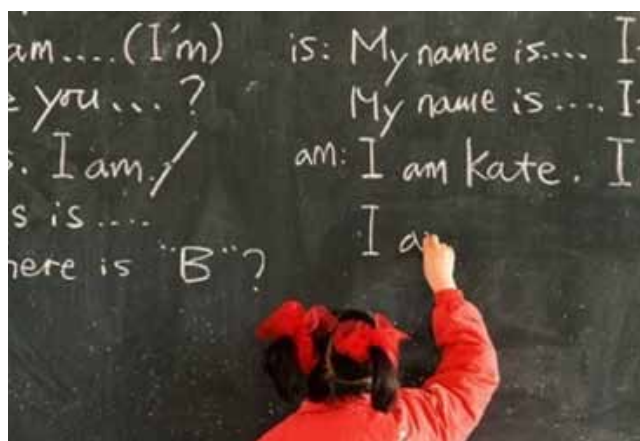
- Розвиток мовних навичок: покращити навички говоріння, читання, письма та слухання.
- Підвищення рівня граматики та лексики.
- Розвиток критичного мислення та навичок розв'язання проблем через проектну діяльність.
- Знайомство з культурою англійських країн, розвиток міжкультурної компетентності.

Протягом навчального року я використовувала різноманітні методи та форми навчання, серед яких:

- Інтерактивні методи: ігри, групові завдання, рольові ігри.
- Проектне навчання: учні працювали над проектами, що охоплювали теми, які їм цікаві. З особливим захопленням учні опрацьовували тему у проектах «Disasters».
- Сучасні технології: інтеграція мультимедійних ресурсів, використання онлайн-платформ (наприклад, Duolingo, Quizlet).
- Диференційоване навчання: адаптація завдань відповідно до рівня знань кожного учня.
- Формувальне оцінювання: регулярні тестування та зворотний зв'язок для виявлення та усунення прогалин у знаннях. Тести на урок.

Порівняно з початком навчального року, учні показали значний прогрес:

- Говоріння: більшість учнів стали впевненіше висловлюватися англійською мовою.
- Читання: підвищився рівень розуміння текстів різної складності.

- Письмо: покращилися навички написання творів та есе.
- Слухання: учні краще розуміють англійську мову на слух.
- Соціокультурні знання: учні стали обізнанішими щодо культури англійських країн.

Основні проблеми (за напрямками):

Під час навчального року я зіштовхнулася з наступними викликами:

- Різний рівень знань учнів у класі вимагав постійної адаптації завдань.
- Обмежені технічні ресурси іноді ускладнювали використання сучасних технологій.
- Мотивація деяких учнів потребувала додаткових зусиль для її підтримки.

Пропоновані шляхи розв'язання проблем.

На основі аналізу своєї роботи я дійшла таких висновків:

- Використання інтерактивних методів та проектного навчання значно підвищує зацікавленість та залученість учнів.
- Диференційоване навчання є ефективним підходом для роботи з різнорівневими групами.
- Сучасні технології можуть значно покращити якість навчання, але потребують наявності відповідних ресурсів.

Продуктивними вважаю такі види навчальної діяльності, як рольова гра, гейміфікація, творчі ігри, аналіз ситуації морального вибору (у старших класах), розв'язання проблемних завдань, метод проєктів, дослідження, інформаційні методи навчання (Kahoot, Bridge-to-English). Інтеграцію таких видів діяльності впроваджуємо за допомогою онлайн-ресурсів й таких інструментів: додатки для вивчення мов; онлайн-платформи, які з'єднують студентів з носіями мови; динамічні уроки з мультимедійними ресурсами.

Особливої уваги потребує оцінювання з англійської мови в пілотних класах НУШ. 2024/2025 навчальний рік здобувачі освіти, які навчаються за модельною навчальною програмою НУШ у межах пілотного проєкту, завершили згідно з новою системою компетентнісного оцінювання. Ця система спрямована не на виставлення балів, а на відстеження освітнього поступу або прогресу учнів за групами результатів навчання, визначеними Державним стандартом базової середньої освіти.

Основні принципи оцінювання:

- оцінювання є формувальним та підсумковим;
- базується на чітко сформульованих очікуваних результатах навчання;
- не використовуються традиційні оцінки в балах (крім випадків паралельного оцінювання у непілотних класах);
- оцінювання здійснюється за рівнями опанування компетентностей: початковий, середній, достатній, високий.

Групи результатів навчання з англійської мови (відповідно до типових освітніх програм):

1. Сприймання на слух (аудіювання)
 - Розуміння загального змісту прослуханого;
 - Визначення специфічної інформації у висловлюваннях.
2. Читання
 - Розуміння текстів відповідного рівня;
 - Виділення головної і другорядної інформації.
3. Говоріння
 - Побудова діалогів і монологів;
 - Уміння висловлювати думку з опорою на вивчену лексику.
4. Письмо
 - Написання коротких текстів (листи, повідомлення, оголошення);
 - Використання базових граматичних структур.
5. Мовна компетенція
 - Засвоєння лексики і граматики відповідного рівня;
 - Використання мови у типових ситуаціях спілкування.

Форма оцінювання:

- Учитель веде індивідуальні спостереження за навчальним поступом кожного учня;
- Наприкінці семестру або року учень отримує словесну характеристику рівня опанування кожної групи результатів;
- За потреби, це фіксується у свідоцтві досягнень або в електронному журналі.

Мета такої системи:

- підтримати розвиток мовних навичок;
- забезпечити об'єктивне і прозоре оцінювання;

– допомогти учню, батькам та вчителям побачити, в яких саме сферах є успіхи, а в яких — потреба в додатковій увазі.

Освітні втрати — це недосягнення учнем очікуваних результатів навчання через об'єктивні або суб'єктивні причини, що виникають під час безпосереднього освітнього процесу.

Види втрат (за джерелами):

1. З боку учня:
 - Невміння зосередитись або працювати самостійно;
 - Недостатня базова підготовка;
 - Відсутність домашнього завдання;
 - Страх перед помилкою або відповіді вголос;
 - Внутрішня дезорієнтація («не розумію, з чого почати»).
2. З боку вчителя:
 - Перевантаження теоретичним матеріалом без практики;
 - Використання одноманітних або неактуальних методів;
 - Ігнорування різних рівнів навчальних потреб у класі;
 - Відсутність корекції або підсумку в кінці уроку.

Наслідки освітніх втрат:

- Втрата інтересу до предмета;
- Прогалини в знаннях, що нарастають від теми до теми;
- Складнощі з самооцінкою та навчальною мотивацією;
- Зниження середнього рівня класу загалом.

Ознаки того, що на уроці виникають освітні втрати:

- Більше ніж 20% учнів не відповідають на запитання або не залучені;
- Учні не можуть виконати завдання після пояснення;
- Під час уроку часто виникає потреба «повертатися назад» до матеріалу;
- Учні не встигають завершити заплановану роботу.

Моніторинг освітніх втрат допомагає вдосконалити планування уроків, вчасно адаптувати методику та надати індивідуальну підтримку учням.

Якщо потрібно — я можу скласти:

- пам'ятку для вчителів;
- таблицю «освітні втрати — причини — шляхи подолання»;

Використані джерела

1. МОН Закон України “Про повну загальну середню освіту”. — Київ, 2016.
2. МОН Державний стандарт базової середньої освіти.
3. British Council. Teaching English to Young Learners: Guidelines and Best Practices. — London, 2019.
4. Kahoot! Як інструмент формувального оцінювання на уроках англійської мови.